جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

تمرین خط تحریری

براساس محتوای آموزشی کتاب فارسی

سال سوم ابتدایی

محمد مهدی هراتی
مصطفی کشفی

بسم الله الرحمن الرحیم

تمرین خطّ تحریری

براساس محتوای آموزشی کتاب فارسی

سال سوم ابتدایی

محمّدمهدی هراتی
مصطفی کشفی

هراتی، محمدمهدی، ۱۳۲۱ ـ
تمرین خط تحریری : بر اساس محتوای آموزشی کتاب فارسی سال سوم ابتدایی/ محمدمهدی هراتی، مصطفی کشفی. ـ ـ تهران : مدرسه ، ۱۳۷۸.
۷۵ ص.

I.S.B.N:978-964-385-064-7

فهرست‌نویسی بر اساس اطلاعات فیپا.
عنوان دیگر : تمرین خط تحریری، سال سوم ابتدایی.
این کتاب تحت عنوان «تمرین خط تحریری بر اساس محتوای آموزشی کتاب فارسی سال سوم دبستان» توسط سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی، انتشارات مدرسه در سال ۱۳۷۴ منتشر شده است.
چاپ بیست و ششم : ۱۳۹۰.
۱. خوشنویسی ـ ـ راهنمای آموزشی (ابتدایی). ۲. خط نستعلیق ـ ـ راهنمای آموزشی (ابتدایی). الف. کشفی، مصطفی، ۱۳۲۱ ـ .ب. مدرسه . ج. عنوان. د. عنوان : تمرین خط تحریری بر اساس محتوای آموزشی کتاب فارسی سال سوم دبستان. هـ. عنوان : تمرین خط تحریری، سال سوم ابتدایی.

۷۴۵ Nk ۳۶۳۹/ف ۲۳ هـ ۴
۱۳۷۸
کتابخانه ملی ایران ۷۸ـ۱۸۲۹ م

سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
وزارت آموزش و پرورش

تمرین خط تحریری، سال سوم ابتدایی
محمدمهدی هراتی ـ مصطفی کشفی
صفحه‌آرا: الهام هراتی
چاپ اول: ۷۴/ چاپ بیست و ششم: ۱۳۹۰
تیراژ چاپ اول تا بیست و پنجم: ۱۷۰۲۰۰/ تیراژ چاپ بیست و ششم: ۵۰۰۰ نسخه
لیتوگرافی، چاپ و صحافی از: شرکت نقش رنگ خجستگان
قیمت: ۳۰۰۰۰ ریال

شابک ۷ـ۰۶۴ـ۳۸۵ـ۹۶۴ـ۹۷۸
ISBN 978-964-385-064-7

نشانی : تهران، خیابان سپهبد قرنی، پل کریمخان زند ، کوچه شهید محمود حقیقت‌طلب، شماره ۸
تلفن: ۹ـ۸۸۸۰۰۳۲۴ دورنویس (فاکس): ۸۸۹۰۳۸۰۹

خواننده‌ی محترم، با سلام و احترام؛ ضمن تشکر از شما، خواهشمند است هرگونه نظر، انتقاد و پیشنهاد خود را در مورد این کتاب یا دیگر کتاب‌های انتشارات مدرسه از طریق پیام‌نگار (ایمیل) info@enma.ir یا از طریق صندوق پستی ۱۴۱۵۵/۱۹۴۹ ارائه فرمایید. هم چنین می‌توانید کتاب‌های ما را از طریق پایگاه اینترنتی www.enma.ir ثبت و سفارش دهید تا در کوتاه‌ترین زمان ممکن، پاسخ لازم یا کتاب مورد نظر خود را دریافت کنید.

به نام هستی بخش هنرآفرین

کتابچه‌ای که از نظرتان می‌گذرد، برای تمرین و آموزش خوشنویسیِ خطِّ تحریری دانش‌آموزان کلاس سوم ابتدایی، تألیف و تدوین شده است و همگام با کتاب فارسی آنها، مراحل کار و تمرین را، ارائه می‌دهد.

نظر به اهمیتی که انجام دُرست تمرینها، در آموزش و پیشرفت خُردسالان دارد، مؤلّفان اهتمام داشته‌اند که ترتیب کار، به گونه‌ای باشد، تا، با همدلی و عنایت شما، بتدریج، نوآموزان، در کنار درسهای کتابشان، با مراحل کار و تمرین، آشنایی عملیِ بیشتری، پیدا کنند.

هدف اصلی از تألیف این کتابچه، کمک به آسان نویسی، دُرست نویسی و خوانانویسی، بوده و در آنها، به توانائیهای نوآموزان، توجّه شده است.

سایر ویژگیهای کتابچهٔ تمرین :

تمرینها، هم ردیف واژه های کتاب فارسی سوم است .

تمرینها، از ساده به مشکل، انتخاب شده است .

هر تمرین، شامل چند مرحلهٔ مستقل است که باید به تدریج و به همان ترتیب، کار شود .

اندازهٔ سطرها، برابر سطرهای کتاب فارسی سوم است .

مثالها، ملموس است و روش گردش قلم، برای نوشتن حروف و کلمات، در تصویر، نشان داده شده است .

اهتمام داشته‌ایم، تا برای یافتن کلمه های دیگر، ذهن دانش‌آموزان بیشتر، به کار گرفته شود .

انتخاب مکانیسم کلّی کار، به گونه ای است که چشمها، بتوانند کم کم، حرکتها و گردشهای مناسب قلم را، ثبت کرده و دستها هم، توانایی

انتقال آموخته‌ها را، بر روی کاغذ، پیدا کنند.

مسلّم است که همراهی و مساعدت شما، همراه با تمرینهای مؤثّر و مُداوم و دقیق نونهالان، دستهای کوچک و ظریف آنان را، در خوشنویسی و تمرین خطّ تحریری، ماهر و توانا خواهد کرد. اُمید است که حاصل این همکاری و خدمت جمعی، همراه با حوصله و دلسوزی شما، برای همهٔ ما، گسترش خطّ خوانا و زیبا را، به ارمغان آورد.

از انتشارات مدرسه هم، که بانی این تلاش بزرگ است، صمیمانه، سپاسگزاریم.

محمّد مهدی هراتی مصطفی کشفی

کارشناسان گروه هنر دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتب درسی

سفارشهای لازم برای به دست آوردن نتیجهٔ مطلوب :

۱ ـ برای نوشتن ، مداد نرم معمولی « HB » کافی است .

۲ ـ راهنمایی کنید ، تا دانش آموزان مداد را ، مانند شکل زیر ، بینِ انگشتان ، بگیرند .

۳ ـ مداد را ، محکم در دست نگیرند و به آرامی و بدون فشار دست ، بنویسند .

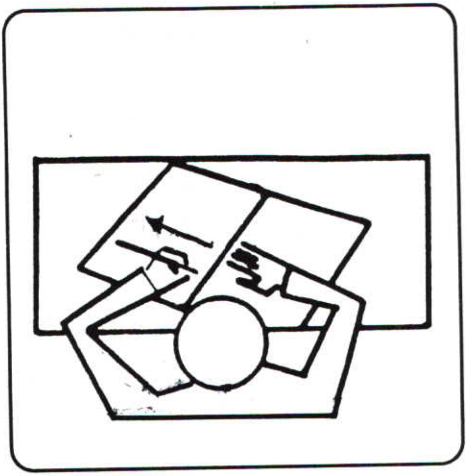
۴ ـ به روش نوشتن و جهت حرکت قلم ، در هر مورد ، خوب توجّه کنند .

۵ ـ مواظب باشند ، نوک مداد ، ضخیم نشود .

۶ ـ از ، به کار بُردن مدادهای معروف به " اتود " خودداری کنند .

۷ ـ سعی شود ، هر کلمه را ، بهتر از قبل ، بنویسند .

۸ ـ کودکان "چپ دست" ، مانند شکل ، باید ، کتابچه و کاغذ را ، در سمتِ

چپِ خود، قرار دهند، زیرا، آنها برای نوشتن، احتیاج به فضای بیشتری دارند.

۹_ کودکان چپ دست، اگر از، صندلی دسته دار، استفاده می کنند دستهٔ صندلی، باید در طرف چپ آنها نصب شود. اگر در کلاس درس هم، ردیف معیّنی، به کودکان چپ دست، اختصاص یابد، بسیاری از مشکلات آنها، رفع می شود و از نتایج منفی دیگر هم، می کاهد.

۱۰_ برای تمرین، توجّه به حالتهای روحی کودک، الزامی است. در غیراین صورت، تمرینها، شکل دلخواه به خود نمی گیرد و نتیجهٔ مطلوبی نمی دهد.

۱۱_ در کنار این کتابچه، لزوم استفاده از دفتر جداگانه، برای تداوم و پیشرفت بیشتر، توصیه می شود.

تمرین اوّل

نقطه‌چینها را، کامل کن :

پروردگار توانا

قرآن قانون

گل فکر

پروردگار توانا

قرآن قانون

گل فکر

پررنگ کن :

پروردگار گام گل شکر نانوا قرآن قانون فکر ایران

مانند سرمشق بنویس :

پروردگار گام گل شکر نانوا قرآن قانون فکر ایران

از هر کلمه، دو مرتبه بنویس :

فقط محترم احترام موفّقیّت محبّت آغاز غاز صحبت

جمعه جمع حاصل محصول حاصلخیز تفریح صاحبخانه

از سرمشقها، بنویس :

خوشه های گندم، در زیر چرخهای خرمن کوب، خُرد می شود.

در تابستان، محصول، جمع آوری، می شود.

تمرین دوم

نقطه‌چینها را، کامل کن:

سربازی	پاسداری
تمیز	پاییز
مراسم	دوست

سربازی پاسداری

تمیز پاییز

مراسم دوست

پررنگ کن:

سربازی سرافرازی پاسدار دوست شب پاییز

مانند سرمشق، بنویس:

سربازی سرافرازی پاسدار دوست شب پاییز

از هر کلمه، دو مرتبه بنویس :

تمیز پاییز خورشید خوشمزه بعضی مُعلّمان انگور زرّین

خونین اصفهان خراسان شیراز ساده اهمّیّتی جعبه

از سرمشقها، بنویس :

میوه های پاییزی و شاخه های پُربار، باغبانان را خُرسند می کند.

گوشوارهٔ پروین، زرّین است. ماه مِهر، آغاز پاییز است.

تمرین سوم

نقطه‌چینها را، کامل کن :

پرسش پرستش

پوشش بیشتر

هماهنگ نیلگون

پرسش پرستش

پوشش بیشتر

هماهنگ نیلگون

پُررنگ کن :

بیشتر پنیر پرسش پرستش تربیت نیلگون کوشش پوشش

مانند سرمشق، بنویس :

بیشتر پنیر پرسش پرستش تربیت نیلگون کوشش پوشش

از هر کلمه، دو مرتبه بنویس :

خسته آهسته هوشیار هماهنگ رهایی لحظه صیّاد

جالیز نعمت موفّق رنگین چیدن احساس رفع خستگی

از سرمشقها، بنویس :

صیّاد، در لحظهٔ حرکت، خسته بود. او با هوشیاری به جالیز، نزدیک شد.

تمرین چهارم

نقطه‌چینها را، کامل کن :

طراوت منظور

خطر مقصود

عطر نشاط

طراوت منظور

خطر مقصود

عطر نشاط

پررنگ کن :

طراوت منظور نشاط بساط خطر عطر شایسته مقصود

مانند سرمشق، بنویس :

طراوت منظور نشاط بساط خطر عطر شایسته مقصود

از هر کلمه، دو مرتبه، بنویس :

ظرف ظروف ظرافت طرف شاطر ظُهر سطر شطرنج

طفل طلوع طول خط خطّاط منظره منطقه طوطی اعظم

خودآزمایی :

کلمه های تازه بساز و جُمله سازی کن و آنها را، بنویس .

مانند : نظم و منظّم سحرگاهان زحمت خالص تربیت

سحرگاهان، انتخابات با نظم و ترتیب، آغاز شد .

تمرین پنجم

نقطه‌چینها را، کامل کن :

اندوهگین هدف

هفت تپّه راه‌آهن

هواشناسی هزارپا

اندوهگین هدف

هفت تپّه راه‌آهن

هواشناسی هزارپا

پررنگ کن :

اندوهگین هدف هزارپا هفت تپّه راه‌آهن هواشناسی

مانند سرمشق، بنویس :

اندوهگین هدف هزارپا هفت تپّه راه‌آهن هواشناسی

از هر کلمه، دو مرتبه بنویس :

سراسیمه حادثه فهمید حیله حُقّه نشانیها تجربه‌ها نهفته

پنهان مرغها خروسها قصّه لانه پناهگاهی دهقان هیچگاه

از سرمشقها، بنویس :

روباهها با حیلهٔ فراوان، مرغها را از لانه، بیرون آورده اند .

سراسیمه، لباسهای خود را، از تن درآورد .

تمرین ششم

نقطه‌چینها را، کامل کن:

جهان سُرخ
خوشحال حاجت
معالجه چشم

جهان سُرخ
خوشحال حاجت
معالجه چشم

پررنگ کن:

جهان سرخ خوشحال معالجه چشم چشم ناخن حق جهت

مانند سرمشق، بنویس:

جهان سُرخ خوشحال معالجه چشم چشم ناخن حق جهت

از هر کلمه، دو مرتبه بنویس :

چشمه خطّه ناخنها چشمها ماهر ماهرو مشهور شهیر نتیجه شهر

همدان دانشگاهها علیه‌السّلام عُهده همواره پیشنهاد هُدهُد

از کلمه‌های بالا، جمله بساز و آنها را، بنویس :

مانند : آرامگاه امام هشتم علیه‌السّلام، درمشهد است .

چشمها و ناخنها را، باید همیشه، پاک نگهداشت .

تمرین هفتم

نقطه‌چینها را، کامل کن :

حج صالح

محمد محمود

مج نماز جماعت

پررنگ کن :

حج مج صالح محمد احمد محمود خجالت دخالت مزاحم

مانند سرمشق، بنویس :

حج مج صالح محمد احمد محمود خجالت دخالت مزاحم

از هر کلمه، دو مرتبه بنویس:

اصل اصلاح صلح حاصل حاضر حافظ حافظه حصبه اصغر

اضافه فاضل نصیحت نتایج حمید حمیده حامد جامد چمنزار

از کلمه های بالای صفحه، جمله بساز و آنها را، بنویس:

مانند: نصیحت کردن، برای اصلاح افراد است.

نصایح افراد فاضل، حرف حق است.

تمرین هشتم

نقطه‌چینها را ، کامل کن :

دفاع اجتماع

ارمغان سریع

علی بعضی

دفاع اجتماع

ارمغان سریع

علی بعضی

پررنگ کن :

دفاع عهد اجتماع سعید ارمغان مُعمّا بعضی علی عقل

مانند سرمشق ، بنویس :

دفاع عهد اجتماع سعید ارمغان مُعمّا بعضی علی عقل

از هر کلمه، دو مرتبه بنویس :

آغاز عَرش غُرّش غروب مغرب معروف معرّفی

معطّر عطّار عسل عمل عصر علف علفزار عُمر ارتفاع چراغ

شجاع دروغ مایع شلوغ بعد نعل بغل تبلیغ مرغابی عصا

از کلمه های بالا، جمله بساز و آنها را، بنویس :

مانند : عطّار، شاعری معروف است. اصغر شجاع بود.

زنبور عسل، چمنزار ها و علفزار ها را، دوست دارد.

تمرین نهم

نقطه چینها را، کامل کن :

سپاس فهرست

تحستین پاسخ

سحرخیز خشنودی

پررنگ کن :

فهرست	سپاس
پاسخ	تحستین
خشنودی	سحرخیز

دبستان سپاس تحستین فهرست خشنودی سحرخیز پاسخ

مانند سرمشق، بنویس :

دبستان سپاس تحستین فهرست خشنودی سحرخیز پاسخ

از هر کلمه، دو مرتبه بنویس :

خواستن درسخوان خواهش ستایش شهد شهید شهاب

سجده سهم سهیل خسارت خشت حساب خشم خشمگین

خسک خشکبار خداشناس خسرو چسب خراش خراسان

از سر مشقها، با دقّت، بنویس :

انسان خُداشناس، سحرخیز و شجاع است. خسرو، فهرست

خشکبار و میوه های خشکیده را، به من داد. خواستن، توانستن !

تمرین دهم

نقطه چینها را، کامل کن :

انتخاب پُستخانه

افتخار مسجد

امتحان سخنرانی

انتخاب	پُستخانه
افتخار	مسجد
امتحان	سخنرانی

پررنگ کن :

انتخاب پُستخانه پنجم افتخار امتحان مسجد بخشنده سخنرانی

مانند سرمشق، بنویس :

انتخاب پُستخانه پنجم افتخار امتحان مسجد بخشنده سخنرانی

از هر کلمه، دو مرتبه بنویس :

انجام انجمن انفجار انجیر حجاب حجم سخت تخت بخشاینده

تحصیل چلچراغ چلچله سُخنور سخن سنج شخم تخم شخص عجله فخر

لحظه لخته تخته نامجو نخود بخور سخاوت سختی مجانی

سرمشقها را، کامل کن و بنویس :

حکیم ابوالقاسم فردوسی، یکی از سخنورو ایران است.

برای موفّقیّت در تحصیل، باید کوشید تا، به رسید.

چرا، باید دیگران را بشمارد ؟

تمرین یازدهم

نقطه‌چینها را، کامل کن :

مطالعه عظمت

فقط منتظر

طلوع تظاهرات

مطالعه عظمت

فقط منتظر

طلوع تظاهرات

پررنگ کن :

مطالعه عظمت ظهر فقط نظم منتظر طلوع تظاهرات طاهر

مانند سرمشق، بنویس :

مطالعه عظمت ظهر فقط نظم منتظر طلوع تظاهرات طاهر

از هر کلمه، دو مرتبه بنویس:

ابوطالب طلبه لُطف طواف ناظر عظمت شرط طناب

سطل سقوط عطسه عطش طمع طعام فاطمه طاهره طیّبه طور

جمله ها را، مانند سرمشق، بنویس:

در یکی از اُردوگاههای آوارگان فلسطینی، طفلی مظلوم، ناظر هجومِ دشمن بود. او، از خاطرات تلخ و شیطانی دشمن، برای سقوطِ دشمن، استفاده خواهد کرد.

تمرین دوازدهم

نقطه‌چینها را، کامل کن :

مشهد شهید

چهره آهو

کوهها بهتر

مشهد شهید

چهره آهو

کوهها بهتر

پررنگ کن :

بهتر شهید کوهها همتر شهدا پیشنهاد چهره آهو مشهد

مانند سرمشق، بنویس :

بهتر شهید کوهها همتر شهدا پیشنهاد چهره آهو مشهد

از هر کلمه، دو مرتبه بنویس :

پهلو پهلوان پهن پهنا جهد جهاد چهار جهان فهم فهمیده،

قهوه‌ای عُهده شهرداری شهریور شهادت مشهور شهر

سرمشق‌ها را، کامل کن و بنویس :

سپاهیان ابرهه بر .... جنگی، سوار شدند .

آنها، به سوی خانهٔ .... قبلهٔ .... هجوم بردند .

مردم، به .... ابرهه، گوش ندادند .

تمرین سیزدهم

نقطه‌چینها را، کامل کن :

کهن	نهنگ
گهواره	مهد
کهنه	عهد

کهن نهنگ

گهواره مهد

کهنه عهد

پررنگ کن :

کهن کهنه نهنگ گهواره عهد مهد مهدی

مانند سرمشق، بنویس :

کهن کهنه نهنگ گهواره عهد مهد مهدی

از هر کلمه، دو مرتبه بنویس :

بیهوده بیهوش مهارت مهاجم مهاجر مهتاب مهمان

مهین نهر نهاد نهال نهایت نهایی نهان نهفته نهی

جمله بساز و از هر جمله، با دقّت بنویس :

مانند : مهین، از ترس، بیهوش شد .

تمرین چهاردهم

نقطه‌چین‌ها را، کامل کن :

لهجه صالح

لحظه صلح

انقلاب غلام

لهجه صالح

لحظه صلح

انقلاب غلام

پررنگ کن :

لهجه لحظه صالح صلح صلاح غلام عالی علی غلامعلی

مانند سرمشق، بنویس :

لهجه لحظه صالح صلح صلاح غلام عالی علی علیه السّلام غلامعلی

از هر کلمه، دو مرتبه بنویس:

لخته لجن لخت غلّه غلّات غلبه غالب غاز زغال علم،

عالم علوم عالی غلامحسین غلامعباس غار عار عمومی عمو

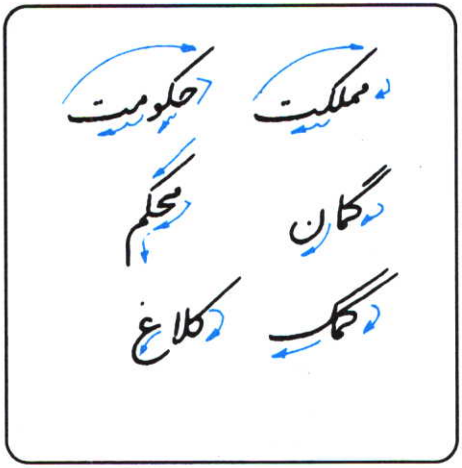
سرمشقها را، کامل کن و بنویس:

اوّلین پیشوای شیعیان .... است.

ما باید، انقلاب .... را، به .... بشناسانیم.

تمرین پانزدهم

نقطه‌چینها را، کامل کن:

مملکت حکومت

گمان محکم

کمک کلاغ

پررنگ کن:

پاک تاک مملکت حکومت حاکم محکم کلاغ کمک گمان

مانند سرمشق، بنویس:

پاک تاک مملکت حکومت حاکم محکم کلاغ کمک گمان

از هر کلمه، دو مرتبه، بنویس:

پاکت تاریک کلاه کلام کیک کمان کماندار کمال،
حکمت حکیم حکم محکوم محکمه احکام گمراه گمنام شکسته

سرمشقها را، کامل کن و بنویس:

برای آبادی   خود، باید،   کنیم.
شب   بود و   کمان خود را بر   می کشید.
حکیم را، در   محکوم کردند.
ما مملکت   دوست داریم و باید آن را، آباد

تمرین شانزدهم

نقطه‌چینها را، کامل کن:

کار‌گر کرد‌گار

هنگام دهگان

کلید تکلیف

کارگر کردگار

هنگام دهگان

کلید تکلیف

پررنگ کن:

کردگار کارگر گرگان گاوآهن کلید تکلیف دهگان

مانند سرمشق، بنویس:

کردگار کارگر گرگان گاوآهن کلید تکلیف دهگان

از هر کلمه، دو مرتبه بنویس :

کلید دار کلبه کلیه گلیم کارگردان کارآگاه عبادتگاه

نمایشگاه دانشگاه زیارتگاه تکالیف تکلّف

خودآزمایی :

جمله بساز و بنویس :

مانند : پُرسش، کلید دانش است .

تمرین هفدهم

نقطه‌چینها را، کامل کن:

مقاومت مخالفت

مقرّرات مقام

انقلاب حقیقت

مقاومت مخالفت

مقرّرات مقام

انقلاب حقیقت

پررنگ کن:

مقرّرات مقاومت مقام مخالفت انقلاب حقیقت

مانند سرمشق، بنویس:

مقرّرات مقاومت مقام مخالفت انقلاب حقیقت

از هر کلمه، دو مرتبه بنویس :

ارمغان ارغوان مُبل منقار رحمت مُهر نامه تمبر سودمند

مفید مقیّد مخابرات مُحرّم محروم مخاطب مخلوط مطلب مولود

جمله بساز و از هر جمله، دو مرتبه بنویس :

مانند : نامه را در پاکت گذاشت و مأمور پُست، تمبر آن را مُهر کرد.

تمرین هجدهم

نقطه‌چینها را، کامل کن :

حرام خردمند

حرکت حروف

جرّاح جرّاحی

حرام	خردمند
حرکت	حروف
جرّاح	جرّاحی

پررنگ کن :

جرّاحی حرام حرکت حروف خردمند حرارت خراب

مانند سرمشق، بنویس :

جرّاح حرام حرکت حروف خردمند حرارت خراب

از هر کلمه، دو مرتبه بنویس :

حرکات حریق حریص خُرّم چرم حرفه جرقّه خزر خروار

خروس خروش جراحت جرگه چرب دوچرخه چراگاه

با استفاده از کلمه های بالا، جمله ها را کامل کن و بنویس :

جرقّه زد و .... ایجاد شد. بحر .... خروشان است.

کشاورز، دو .... گندم را، به آسیا بُرد.

با خُرده های .... می شود، کاردستی ساخت.

از روی اثر .... بر خاک نرم، می شود فهمید

تمرین نوزدهم

نقطه‌چینها را، کامل کن:

حشره عسل

شهد شیرین

سفر خوشبو

حشره عسل

شهد شیرین

سفر خوشبو

پررنگ کن:

حشره سفر شهد عسل خوشبو شیرین گرده افشانی

مانند سرمشق، بنویس:

حشره سفر شهد عسل خوشبو شیرین گرده افشانی

از هر کلمه، دو مرتبه بنویس :

عمل عسل عامل عاقل اعمال حشرات شهرستان شهرام

خوشه دسترس اشتیاق ساختمان جشن خشم دژخیمان

با استفاده از کلمه های بالا، جمله ها را، کامل کن و بنویس :

زنبور ...... از ...... مفید است. ...... قم، دور نیست.

مدرسهٔ ...... جالب بود. ...... گندم، سبز بود.

نوساز کوچهٔ ما، به رنگ سفیدِ شیری، است.

تمرین سیم

نقطه‌چینها را، کامل کن :

خلبان جنگلبان
باغبان باغبانی
خلبانی جنگلبانی

خلبان جنگلبان
باغبان باغبانی
خلبانی جنگلبانی

پررنگ کن :

خلبان خلبانی باغبانی جنگلبانی باغبان جنگلبان گلباران

مانند سرمشق، بنویس :

خلبان خلبانی باغبانی جنگلبانی باغبان جنگلبان گلباران

از هر کلمه، دو مرتبه بنویس :

دربان دربانی ساربان ساربانی شکاربان،

شکاربانی شبان پاسبان سوزنبان سیمبان،

بادبان دیده‌بانی نگهبانی اُستان کشتیبان ،

با استفاده از کلمه‌های بالا، جمله‌ها را کامل کن و بنویس :

کشتی را ، هدایت می‌کند . به ناخدا می‌گویند.

در خدمت کاروان است و با آرامش ، راه می‌پیماید.

نقطه‌چینها را، کامل کن:

حضرت حضّار
حصیر جمیل
جمال جلال

حضرت حضّار
حصیر جمیل
جمال جلال

پررنگ کن:

حضرت حضّار حصیر جمیل جمال جلال حَلال حُلول

مانند سرمشق، بنویس:

حضرت حضّار حصیر جمیل جمال جلال حَلال حُلول

از هر کلمه، دو مرتبه بنویس :

حل حلال حلّاج حلاوت حلق خلق حلوا حِلم حکیم حمّام

حامد حمّال حمل حمله جمله حناج حوایج حیاط حیوان حیات

جمله بساز و از هر جمله، با دقّت بنویس :

مانند : آن حیوان به حامد، حمله کرد. پنجره های حیاطِ ما، خاکی بود.

تمرین بیست و دوّم

نقطه‌چینها را، کامل کن :

محسن محض

حسن محسوب

احساس محصّل

محسن محض

حسن محسوب

احساس محصّل

پررنگ کن :

محسن محض حسن حساب محسوب محصّل احساس

مانند سرمشق، بنویس :

محسن محض حسن حساب محسوب محصّل احساس

از هر کلمه، دو مرتبه بنویس :

حسّاس محسوس حسین حُسن مجلس احسان اجسام

احشام احضار اخطار اخبار خیس محبوب محصور مخلص

مخصوص مخروط مخفی مخزن مخمل مخلوط مجالس محبوس حَیّ

سرمشقها را، کامل کن :

حضرت امام   تن به   و تسلیم

حضرت   و   به مسلمانان درس   دادند.

تو مایهٔ   من است زیرا بود رضای

تمرین بیست و سوم

نقطه‌چین‌ها را، کامل کن :

معصوم معلوم

بیعت دفعه

چغندر مغلوب

معصوم معلوم

بیعت دفعه

چغندر مغلوب

پررنگ کن :

بیعت دفعه معصوم معلوم چغندر مغلوب معیّن طعم معلّم

مانند سرمشق، بنویس :

بیعت دفعه معصوم معلوم چغندر مغلوب معیّن طعم معلّم

از هر کلمه، دو مرتبه بنویس:

معرّفی معروف مغز معدّل معمار شغل شغال فعّال فعل بعد

بغل سعدی معصومه طعمه معنی معبد معابد تعزیه تبعید کعبه

جعد چغندر مغلوب معلوم معصوم طعم معلّمی تعاون تعارف

جُمله بساز و از هر جمله، با دقّت بنویس:

مانند: معصومه، چند دفعه، گُلستان سعدی را خوانده است.

نقطه چینها را، کامل کن :

شمع	جمع
ضایع	تابع
دفع	رفع

شمع جمع
ضایع تابع
دفع رفع

پررنگ کن :

شمع جمع ضایع تابع دفع رفع جمع آوری جامع

مانند سرمشق، بنویس :

شمع جمع ضایع تابع دفع رفع جمع آوری جامع

از هر کلمه، دو مرتبه بنویس:

سمع صانع دافع نافع مایع ضلع طالع مانع مجامع

مربّع مرتفع مرجع نفع واقع وسیع منع منبع رفیع وقایع

جمله بساز و از هر جُمله، با دقّت بنویس:

مانند: هر ضلع مربّع با ضلع دیگر آن، برابر است.

تمرین بیست و پنجم

نقطه‌چینها را، کامل کن :

فلسطین اعتراض
طلوع مسلسل
صف غاصب

فلسطین اعتراض
طلوع مسلسل
صف غاصب

پررنگ کن :

فلسطین اعتراض طلوع رگبار مسلسل صف غاصب

مانند سرمشق، بنویس :

فلسطین اعتراض طلوع رگبار مُسلسل صف غاصب

از هر کلمه، دو مرتبه بنویس :

همرزم اعتراض دژخیمان جهاد و مقاومت فلسطینی فلسطینی

بمب افکنهای دشمن طلوع اعتراض مردم جنوب لُبنان آتش زا

مظلوم و شهادت طلوع زیبای خورشید روزهای شیرین پیروزی

کلمه ها و ترکیبها را، کامل کن :

اُردوگاههای آوارگان

اسرائیل غاصب

صف جهادگران

رگبار مسلسل دژخیمان

تمرین بیست و ششم

نقطه‌چین‌ها را، کامل کن:

جنگجو تحصیلی

چنگال خوشبخت

تختخواب لبخند

جنگجو	تحصیلی
چنگال	خوشبخت
تختخواب	لبخند

پررنگ کن:

جنگجو چنگال تختخواب تحصیلی خوشبخت لبخند

مانند سرمشق، بنویس:

جنگجو چنگال تختخواب تحصیلی خوشبخت لبخند

از هر کلمه، دو مرتبه بنویس :

نیکبخت تختخواب تحصیل تحصیلات تسخیر غنچه حجره

حجمه حجاب خلیج حجّاج جنجال چخماق چلچراغ چلچله

حجاز حجم محجوب چراغی چراغچی حجّاری نجّاری

جمله بساز و از هر جمله، با دقّت بنویس :

مانند : در قدیم، چلچراغ را با سنگ چخماق، روشن می کردند.

تمرین بیست و هفتم

نقطه‌چینها را، کامل کن :

زهر گلدسته‌ای
آواز برخاست
در رحمت به روی
خلق باز است

زهر گلدسته‌ای
آواز برخاست
در رحمت به روی
خلق باز است

پررنگ کن :

زهر گلدسته‌ای آواز برخاست

در رحمت به روی خلق باز است

مانند سرمشق، بنویس :

در رحمت به روی خلق باز است

زهر گلدسته ای آواز برخاست

از روی سرمشق، با دقّت بنویس :

سحر طی شد مؤذّن بانگ برداشت

زجا برخیز، هنگام نماز است

اگر خواهی نشاط صبحدم را

به آداب مسلمانی وضو کن

تمام لحظه ها، دل گیرد آرام

چه خوش باشد که با یاد خداوند

زآبِ پاک، جان را روشنی ده

به سوی قبله، با اخلاص رو کن

چه خوش باشد نماز پنجگانه

به صبح و ظهر و عصر و مغرب و شام

تمرین بیست و هشتم

نقطه‌چینها را، کامل کن :

خدا را بر آن
بنده بخشایش است
که خلق از وجودش
در آسایش است

خدا را بر آن
بنده بخشایش است
که خلق از وجودش
در آسایش است

پررنگ کن :

خدا را بر آن بنده بخشایش است
که خلق از وجودش در آسایش است

مانند سرمشق، بنویس :

خدا را بر آن بنده بخشایش است

که خلق از وجودش در آسایش است

مانند سرمشق، با دقت بنویس :

چه خوش گفت فردوسی پاکزاد

که رحمت بر آن تُربت پاک باد

میازار موری که دانه‌کش است

که جان دارد و جان شیرین خوش است

مزن بر سر ناتوان دست زور

که روزی درافتی به پایش چو مور

گرفتم ز تو ناتوان تر بسی است

توانا تر از تو هم آخر کسی است

فردوسی و سعدی ، دو تن از شاعران بزرگ ایران هستند .

آرامگاه سعدی در شیراز و آرامگاه فردوسی ، در طوس ، نزدیک

شهر مشهد است .

تمرین بیست و هفتم

نقطه‌چینها را، کامل کن :

ای مادر عزیز
که جانم فدای تو
قربان مهربانی و
لطف و صفای تو

ای مادر عزیز
که جانم فدای تو
قربان مهربانی و
لطف و صفای تو

پررنگ کن :

ای مادر عزیز که جانم فدای تو

قربان مهربانی و لطف و صفای تو

مانند سرمشق، بنویس :

ای مادر عزیز، که جانم فدای تو

قربان مهربانی و لطف و صفای تو

از سرمشق‌ها، با دقّت بنویس :

هرگز نشد محبّت یاران و دوستان

همپایهٔ محبّت و مِهر و وفای تو

مهرت بُرون نمی رود از سینه ام که هست

این سینه خانهٔ تو و این دل سرای تو

خشنودی تو مایهٔ خشنودی من است

زیرا بُوَد رضای خدا در رضای تو

ای مادر عزیز، که جان داده ای مرا

سهل است اگر که جان دهم اکنون برای تو

گر بود اختیار جهانی به دست من

می ریختم تمام جهان را به پای تو

خودآزمایی

ماننذ شعرهای زیر، بنویسید :

می‌تابَد هر جا اینجا و آنجا

بر دشت و صحرا خورشید زیبا

می‌گیرد از او ماهِ آسمان

نورِ مهتابی از پرتو آن

می پوشد خود را خورشید، گاهی

با چادر شب ابر سیاهی

گرمیِ جانش می بخشد ما را

می گیریم از او نور خدا را

شعر: مصطفی کشفی

انتشارات مدرسه منتشر کرده است:

۱ـ دفتر تمرین فارسی چهارم دبستان	مؤلف: عبدالرحمان صفارپور
۲ـ دفتر تمرین فارسی پنجم دبستان	مؤلف: کبری نیکوخوی منفرد
۳ـ تمرین خط تحریری پنجم ابتدایی	مؤلفان: محمدمهدی هراتی ـ مصطفی کشفی
۴ـ تمرین خط تحریری چهارم ابتدایی	مؤلفان: محمدمهدی هراتی ـ مصطفی کشفی
۵ـ تصویرسازی با شکلهای هندسی	مؤلف: محمدعلی کشاورز
۶ـ دست بکار شوید	مؤلف: کاظم طلایی
۷ـ بیان تصویری با شکلهای هندسی	مؤلف: محمدعلی کشاورز
۸ـ اولین کتاب نقاشی من	مترجمان: رزی میناسیان ـ و. بوغوسیان.
۹ـ کاردستی با وسایل ساده	مترجم: لیلی انگجی
۱۰ـ نقاشی با مدادشمعی	مترجم: دکتر علی میرزابیگی
۱۱ـ نقاشی در کلاس نقاش باشی (۱)	مؤلف: محمدمهدی هراتی
۱۲ـ نقاشی در کلاس نقاش باشی (۲)	مؤلف: محمدمهدی هراتی
۱۳ـ کتاب کار املای فارسی سوم دبستان	مؤلفان: فاطمه عابدینی‌منش، انسیه عابدینی‌منش
۱۴ـ کتاب کار تاریخ چهارم دبستان	مؤلفان: مسعود جوادیان ـ طاهره خردور
۱۵ـ کتاب کار تاریخ پنجم	مؤلفان: مسعود جوادیان ـ طاهره خردور
۱۶ـ ریاضیات پایه برای کودکان	مؤلف: محمدحسین حسین پور
۱۷ـ فعالیتهای آموزش ریاضی دوره ابتدایی	مؤلف: علیرضا توکلی صابری
۱۸ـ تفریح با ریاضی	مؤلف: علیرضا توکلی صابری
۱۹ـ درباره زمان ـ آموزش ریاضیات دوره ابتدایی	مترجم: علیرضا توکلی صابری
۲۰ـ دفتر تمرین ریاضی پنجم دبستان	مؤلفان: ماشاءا... برتون ـ خسرو داودی